

A korábbiaknál nagyobbak az ideai aszálykárok

Ki téríti meg a gazdák veszteségét?

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A nagy hőség, ami a városokban is jelen van, a mezőgazdaságban a gazdáknak is komoly fejtörést és problémákat okoz. Az ideai évben, a tavalyihoz képest, nagyobb károkat kellett elkönyveljenek a gazdák, különösen az ország déli, délkeleti régióiban, illetve a moldvai térség egyes részein.

Amikor aszálykáról beszélünk, az azt jelenti, hogy az adott terület legalább 30%-án a forróság és a csapadékhiány miatt nem lett termés, ha 30% alatt van ennek a mértéke, akkor termés kiesésről van szó, ezért nem jár kártérítés – mondja *Könczei Csaba* parlamenti képviselő, mezőgazdasági szakpolitikus. Erdélyben csak kismértékben van aszálykár.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron, mint ha
megvásárolná!

Nagyernye legősibb székelykapuja üzen mindenkinek

A még 1976-ban állított faragott kapu meglehetősen tönkrement, emiatt vált időszerűvé a felújítás. Az „üzenőkaput”, ahogyan a plébános úr nevezi, nem cserélték ki, hanem nagyernyei fafaragó mesterek restaurálták.

2.

Az emberek meséje

...a történet végét kétszer is megírtam. Egyszer azt gondoltam, hogy kész, és rá úgy egy hónapra egyszer csak felébredtem, és rájöttem, nem így kell megírni a végét. Az első változatot elvettem, mert rögtön érvénytelenné vált. Azt valahogy érzi az ember, hogy most van kész.

3.

Népes volt az ideai tűzoltótábor

Idén két héten át zajlott a nyárárami ifjúsági tűzoltótábor, első héten hetven, a második hétvégén hatvan résztvevővel. A hőség és fáradtság ellenére mindenki szívből végezte feladatát, és élvezte – állítják a szervezők.

7.

Nagy-Bodó Szilárd

**50% kedvezmény
nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig!**

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

A nyugdíjak 82,56 százaléka nő az újraszámolás után

A nyugdíjak 82,56 százaléka, azaz több mint 3,8 millió időskori juttatás nő az újraszámolás nyomán, a növekedés átlagos mértéke 622 lej – jelentette ki a szerdai kormányülést követő sajtótájékoztatóján a munkaügyi miniszter.

Simona Bucura-Oprescu elmondta: szeptemberben a nyugdíjasok már az emelt összegű juttatást fogják kapni. Az összesen 4.609.830 nyugdíjból 3.806.270-nek (82,56 százalék) nőtt az összege az újraszámolás nyomán. Míg júniusban az átlagnyugdíj 2250 lej volt, szeptemberben ez 2761 lejre nőtt. A növekedés átlagos mértéke 622 lej – sorolta az adatokat a miniszter. A tárcavezető beszámolt arról is, hogy 1.960.012 nyugdíj 1–500 lej közötti összeggel, 1.033.580 nyugdíj 501 és 1000 lej közötti, 721.360 nyugdíj 1001 és 2000 lej közötti, 83.637 nyugdíj 2001 és 3000 lej közötti, 7681 nyugdíj

pedig 3000 lejen felüli összeggel nő. Az újraszámolás nyomán egyetlen juttatás összege sem csökken.

A postások szeptember 2-án kezdik el kézbesíteni a nyugdíjakat, azoknak pedig, akik bankkártyára kapják a juttatást, szeptember 12-én utalják a pénzt – tette hozzá a miniszter. Simona Bucura-Oprescu ugyanakkor arra biztatta a nyugdíjasokat, hogy ha kétségeik vannak az újraszámolással kapcsolatban, forduljanak magyarázóért az illetékes megyei nyugdíjpénztárhoz. „Az új törvény lehetőséget ad kollégáink számára, hogy rendelkezéseik esetén felülvizsgálják a korábbi döntéseket” – hívta fel a figyelmet.

A miniszter azzal a felhívással fordult az emberekhez, hogy utasítsák el a szürkemunkát, mert minél nagyobb összegű hozzájárulást fizetnek aktív korukban, annál nagyobb lesz később a nyugdíjuk. (Agerpres)

AUGUSZTUS

17., szombat

A Nap kel
6 óra 24 perckor,
lenyugszik
20 óra 28 perckor.
Az év 230. napja,
hátravan 136 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások
Hőmérséklet:
max. 32 °C
min. 19 °C

Isten éltesse!

Ma JÁCINT, holnap ILONA napja.
ILONA: a görög Heléna név régi, magyarosodott alakja, amelyet a középkor óta használnak ilyen formában. Maga a Heléna név a görög „hélios”, azaz „Nap”, vagy a „szelené”, vagyis „Hold” szóból ered.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. augusztus 16.

1 EUR	4,9754
1 USD	4,5278
100 HUF	1,2574
1 g ARANY	358,6134

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Elővigyázatosan a hegyekben!

Az elmúlt napokban 51 személyen segített a hegyimentő szolgálat – tájékoztatót az országos szolgálat. Munkatársaik hat személyt átadtak a rohammentő szolgálatnak, két sérültet helikopterrel hoztak le a hegyről. Ezenkívül 38 betelefonáló kért információkat és tanácsokat a turistaútvonalak állapotáról. A Maros megyei hegyimentőtől két eltévedt turistacsoportot kért eligazítást. Ezenkívül egy juhászt mentettek, akit megtámadott a medve, és egy gyereket hoztak le a hegyről, akinek eltört a lába. A Salvamont továbbra is felhívja a figyelmet, hogy fizikai és pszichikai felkészültségükhöz mérten, előzetes tájékozódás után válasszák ki a kirándulókat a hegyvidéki túraútvonalakat, és legyen náluk megfelelő felszerelés.

Nagyernye legősibb székelykapuja üzen mindenkinek

A nagyernyei Mindenszentek templomának plébánosa, Kémenes Lóránt Zoltán idén június 15-én áldotta és szentelte meg a plébánia felújított székelykapuját. A még 1976-ban állított faragott kapu meglehetősen tönkrement, emiatt vált időszerűvé a felújítás. Az „üzenőkapu”, ahogyan a plébános úr nevezi, nem cserélték ki, hanem nagyernyei ffaragó mesterek restaurálták.

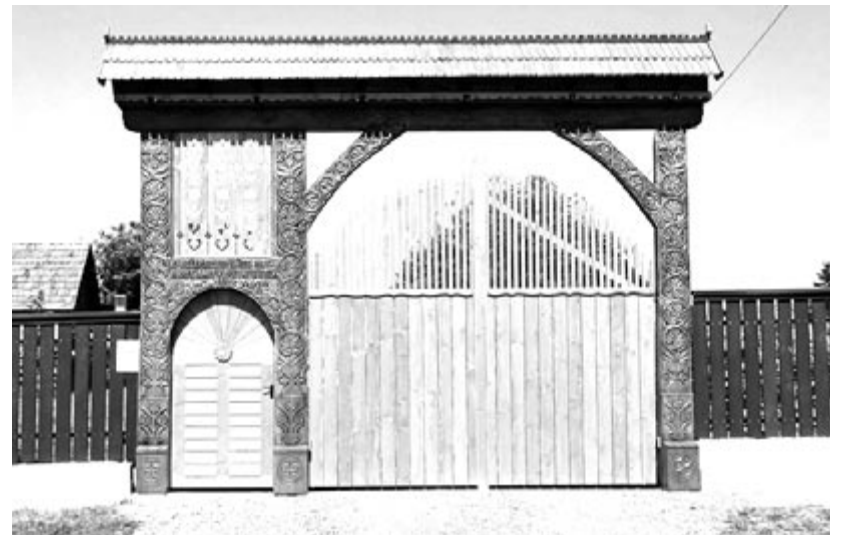
Antalfi Imola

– A székelykapu története 1976-ig nyúlik vissza, amikor Balázs György volt Ernyében a plébános, aki a testvérével együtt a kapu jó részét az udvaron készítette elő, egy vásárhelyi ffaragó pedig abban segített, hogy autentikus motívumok kerüljenek fölrá. 1976-ban felállították a kaput, a plébános urat azonban elhelyezték Nagyernyéről, ami nagy szívfájdalma volt, mert megszerette a falut. A kaput a későbbiekben ffarad olajjal kezelték, és fokozatosan tönkrement, de hál'Istennek a tölgyfa részek nem itták be mélyen az anyagot. A nyíló részek fénylőfából, vagyis fenyőfából készültek. Már 4 éve dédelgetem a gondolatot, hogy fel kellene újítani, hiszen félt volt, hogy a kapu rádől valakire, és emiatt folyton nyitva tartottuk. Úgy éreztem, hogy miután templomot, orgonát, plébániát stb.

újítottunk, ideje, hogy ennek a kapunak is visszaadjuk az eredeti patináját. Nem újat faragtunk, hanem restauráltuk. Bár így sokkal többbe került, mint egy új kapu, Nagyernye legősibb székelykapuja ez, és üzen mindenkinek, aki elmegy előtte. Üzeni, hogy székely népünknek azt a küldetést kellene vállalnia, akárcsak ez a kapu: az ég és föld, a kint és a bent – a teljes egység – üzenetét, magyarázta a plébános, majd elmondta: – A kapu felújítására Török Lászlót és testvérét, Török János nagyernyei ffaragó mestereket kértem föl. Nagynevűek, gyönyörűen dolgoznak, milliméterre lerajzolták a kaput, cen-

tíró centire újították fel. Hatalmas munkát fektettek bele. A felújítás költségeit a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatta, illetve a hívek szerényebb hozzájárulásából fedezték. Úgy érzem, az emberek számára fontos, hogy legyen egy közös ügy, ami mellé oda lehet állni, és ezt adományokkal támogassák. A székelykapu mellett a kerítés egy részének a teljes cseréjét és felújítását szintén a hívek adakozása és munkája által sikerült megvalósítanunk – mondta Kémenes Lóránt Zoltán.

Ki belépsz itt, lásd meg a jót, Amit követned kell – üzeni a faragott kapu.

Fotó: Deák György

Ki téríti meg a gazdák veszteségét?

(Folytatás az 1. oldalról)

A székelyföldi régióban nem is volt olyan gazdaság, ahol az aszály terméskiesést okozott.

Azonon a területeken, ahol az aszálykár meghaladja a küszöbértéknek számító 30%-ot, kártérítést kapnak a gazdák. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium hektáronként 200-230 eurós kártérítést fizet. Ez az összeg nagyjából arra elég, hogy az adott területre fordított befektetés megtérüljön, azonban ez nem fedi a gazdák munkáját, így nem lesz nyereség. Könczei Csaba szerint a kártérítésnél ezt is figyelembe kellene venni.

Ha a gazdaságokban a kár felbecsült mértéke meghaladja a 30%-ot, a gazdának a mezőgazdasági igazgatósághoz kell fordulnia. A bejelentés után a kárfelemelő bizottság megállapítja és felméri a kárt. Sajnos az időjárás-változás miatt egyre nagyobb a szárazság az országban, és évről évre több mezőgazdasági területet érint. Ezért is fontos a gazdák kompenzációja, amiért nagy összeget irányzott erre a célra a me-

zőgazdasági minisztérium. A hazai szaktárcán kívül a gazdák az Európai Uniótól is számíthatnak segítségre, ugyanis Florin Ionuț Barbu mezőgazdasági miniszter az Európai Bizottságtól kért sürgős kártérítést az aszály sújtotta gazdák támogatására. Az Európai Bizottság tavaly átutalt támogatást az érintett országoknak. Az előző évben összesen 430 millió euróval támogatták az európai gazdákat, ebből 30 millió euró jutott a romániai mezőgazdászok számára. Erről májusban döntöttek, mivel 2023-ban a tavasz és a nyár eleje aszályos volt. Az idén az időjárás szempontjából jól indult a mezőgazdasági év, viszont nyáron szárazság lett, amelyet közvetlenül a gazdák fizetnének ki. Nem valószínű az, hogy az Európai Bizottság ezt az összeget megadja, ugyanakkor lehetőséget ad arra –

mivel a mezőgazdaság uniós szakpolitika –, hogy a hazai költségvetésből kiegészítsék azt a támogatást, amit az EB biztosít. A tavalyi döntés értelmében a hazai költségvetésből az EB által odaitélt összeg háromszorosát is ki lehet fizetni a gazdáknak. A romániai mezőgazdászoknak az idén is komoly esélyei vannak arra, hogy támogatást kapjanak az Európai Bizottságtól, és mindenképpen jó döntés volt a minisztérium részéről, hogy időben jelezte a problémát. Szeptemberben lehet bejelentésre számítani a támogatás kapcsán, de komoly lobbitevékenységre lesz szükség a mezőgazdasági miniszterek értekezletén, illetve az Európai Bizottságban is, hiszen minden évben kártérítést nyújtanak az aszálykár sújtotta tagállamoknak. Az esetleges szeptemberi bejelentés után adminisztrációs okok miatt októberben lehet számítani a kifizetésekre. A 75 millió eurós igénylés kapcsán Vincze Lóránt azt is elmondta: nem tartja elképzelhetőnek, hogy ez csak egy becslés volt a mezőgazdasági miniszter ré-

széről. Lehet, hogy a valós helyzet rosszabb. A betakarítás után részletesebb felmérés készül, amiből kiderülhet, hogy az igényelt összeg még akár nöhet is, ezért kell pontosan felmérni a helyzetet, és ennek megfelelően igényelni a kártérítést – magyarázta az EP-képviselő.

Jelenleg egy olyan időszak van, amikor nagyon sok politikus megfordul Brüsszelben, mivel most zajlanak az egyeztetések a bizottsági portfóliókat illetően. Ez pedig jó lehetőség arra, hogy más területeken is alkukat kössenek, pénzüsségeket igényeljenek. Ezt az alkuidőszakot Romániának is hatékonyan kellene kihasználnia azért, hogy a hazai gazdák is nyertesei legyenek az egyeztetéseknek – hangsúlyozta Vincze Lóránt.

Tavaly az ukrainai gabonabehozatal okozott gazdasági nehézséget a piacon, nem kizárt, hogy az idén másként alakul a helyzet, és szük-

ség lesz az importgabonára azért, hogy az ország fedezni tudja a hazai fogyasztást, de csak akkor, ha valóban olyan rossz lesz a termés, ahogyan ezt egyesek előrevetítik. Nem kizárható az sem, hogy az ukrainai gabonaimport is területekre fog kerülni a bizottsági tárgyalások során, de ezzel együtt is, Vincze Lóránt szerint, a romániai gazdáknak nagyon jó esélyük van arra, hogy közvetlen támogatást kapjanak Brüsszelből a kieső termékmennyiségek kompenzálására.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium meghosszabbította az aszálykárigénylésre a benyújtási határidőt augusztus 19-én éjfélig. Azért hosszabbították meg a korábbi augusztus 15-ei határidőt, mert ez Nagyboldogasszony ünnepére, hivatalos munkaszüneti napra esett.

Állásfoglalás

Tekintettel arra, hogy több romániai európai parlamenti képviselő is európai uniós támogatást igényelt román gazdáknak az aszálykár megtérítésére, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium a következőket közli.

Florin Ionuț Barbu miniszter még 2024. július 15-én a mezőgazdasági miniszterek értekezletén (AGRIFISH) értesítette Janusz Wojciechowski mezőgazdasági biztost, hogy elég nagy területeket érintett az aszály Romániában, és a veszteségek veszélyeztetik a farmok gazdasági életképességét, ugyanakkor az ország élelmiszer-biztonságát is. Ezért egy augusztus 7-én keltezett hivatalos levélben a miniszter sürgősségi kompenzációt igényelt az Európai Bizottságtól. A 2023-as őszi veteményt érintő, felbecsült kár megerítésére 75.224.000 euró sürgősségi támogatásra lenne szükség. A szaktárca álláspontja szerint ebből az összegből azonnali hatállyal ki lehetne fizetni az érintett termelőket egy közösségi jogi okirat alapján, amelyben leszögezik az átutalás feltételeit, a finanszírozás forrását (uniós és hazai pénzkeretek). A szárazságot az is okozta, hogy 2024 tavaszán országszerte kevés volt a csapadék, és az átlagnál jóval magasabb volt a levegő hőmérséklete, és ez leginkább a síkságokat (Román Alföld) érintette, főként a tavaszi kukorica és napraforgó-kultúrákat, mintegy 2 millió hektáron. Ennek alapján a felbecsült veszteség mintegy 200-230 euró hektáronként. (v.g.y)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Műtsa

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND

1645. sz., 2024. augusztus 17.

Vári Attila

(Csend)

A távolság már mérhetetlen.
Csak a közelség mérhető.
Itt nyugszik a névtelen gyermek,
méhed újuló temető.
Egyszer két lábra áll a csend,
nyüszítve mond hetet-havat,
hogy szabadságra ment a rend,
s békétlenségünk csak kamat.
De rólad senki sem beszél,
neved mint egy üvegszilánk
végigsebzí a nyelvemet,
horzsolja ezt a hallgatást.

Repül a sok virágmadár – Vári Attila halálára

Demény Péter

Tavaly januárban írtam egyik kedvenc novellámról, az *Újlesztendő, 1850-ről*, és idén már meg is halt. Különös kapcsolat ez, de így reagál az ember: nahát, tegnap láttam az utcán. Van a halálban valami megmagyarázhatatlan, pontosabban egy olyan aspektus, amelyet az ember nem akar megmagyarázni magának.

Vári Attila jó író volt, s hogy mennyire, ezt az utókor feladata megállapítani. Azon a munkán kívül, amely a mindenkori irodalomtörténezszekekre vár, az olvasónak is el kell végeznie a feladatát, s én azt hiszem, a fű alatt, a papírlapok között már sokan rátaláltak az ő prózájára. Az *Expressz-ajánlott vérpad*, a *Középkori villamosjegy* és a *Lassított lónézés* – hogy itt csak három címet soroljak fel – egytől egyig az ő szertelen fantáziájáról, viszont nagyon is „szeres” tudásáról

Szárhegyi Kozmikon... Csáji László Koppány képverse az 50 éves Gyergyószárhegyi Művésztelep idei alkotótáborának zárókiallításán Fotó: N.M.K.

árulkodnak. Műveltség és írótság egyaránt árad ezekből a szépen „odatett” elbeszélésekből.

Ezekből és *A virágmadarak hajnalban lehullnak* című regényből egyaránt kiderül, hogy leginkább két dolog érdekelte: a múlt írói feldolgozása és az akkori Marosvásárhely bohém világa. A műtfeldolgozást nem úgy értem, hogy tanulságokat vágnak az emberhez, hanem hogy egy régi szereplőt a mába helyeznek, és figyelik, hogy hogyan viselkedne: Mikszáth büszke lett volna Vári Attilára. Marosvásárhely bohém világát pedig úgy értem, hogy valami szabad, üde, szárnyaló mesélés mozgatja ezeket a történeteket, amelyekben mindig egyéniségek találkoznak, és zizegettik

maguk körül a levegőt. „...mindenik mond valami mesét, ami nem éppen hazugság, de azért nem is nagyon hihető” – mondja Rút doktor a fiúknak; nem véletlen, hogy ez a szereplő és ez a mondat Vári Attila révén jutott el hozzánk.

Vannak emberek, akik oda érkeznek, ahonnan elindultak. Például Bálint Tibor soha más nem volt, mint a nyomorgó Kolozsvar remekírója. Vári Attila Sáromberkén született, és ízig-vérig marosvásárhelyivé vált. Ezt a várost viszont megemelte, a fantázia repülő szőnyegén repítette minden irányba. Naivitás minden remény, mégis azt hiszem, az a szőnyeg soha nem fárad el.

*Forrás: a szerző honlapja

Az emberek meséje

Beszélgetés Láng Zsolt íróval

Nagy Miklós Kund

– Több éven át dolgozhattál a regényen, vagy legalábbis abban a sajátos közegben lehettél, amiről a könyv szól, társaloghattál azokkal a személyekkel, akiket benne életre keltettél. Megváltál már tőlük? A valóság hamar más irányba terelheti az író figyelmét.

– Nem érzem úgy, hogy megváltam volna tőlük. Ahogy a távoli rokonainktól sem válnak meg soha. Tudat alatt ott vannak valahol.

– Vissza-visszatér időnként az a világ is, amibe behelyezted őket?

– Igen, és néha találkozom is velük, jön szembe valami, valaki olyan, ami vagy aki emlékeztet rájuk. De a történet lényegében lezárult, úgy kerek egész, ahogy a könyv felmutatja.

– Amikor elkezdtem olvasni a regényt, az volt a benyomásom, hogy egyből a történet sűrűjébe vágta. Latolgatni kezdtem magamban, vajon már akkor tudtad, mi fog a továbbiakban történni, és mivel, hogyan zárul majd a történet. Így volt?

– Nem. Sőt, a történet végét kétszer is megírtam. Egyszer azt gondoltam, hogy kész,

Láng Zsolt az idei Látó-táborban Forrás: a Látó honlapja

és rá úgy egy hónapra egyszer csak felébredtem, és rájöttem, nem így kell megírni a végét. Az első változatot elvettem, mert rögtön érvénytelenné vált. Azt valahogy érzi az ember, hogy most van kész.

– Egy beszélgetésben az egyik kérdésnek azt nyilatkoztad, hogy a könyv

első része vagy egy része már korábban elkészült, még mielőtt nekikezdtél volna a lényegi munkának.

– Azt a kezdeti kísérletet még a Bolyai előtt írtam, félretettem, és nem került belőle semmi a mostani regénybe.

– Sajnálkozás vagy szívfájdalom nélkül el tudsz vetni ötven, netán száz oldalt, amin keményen dolgoztál?

– Igen, ha a helyzet úgy kívánja. Valamilyen formában utóbb felhasználhattam, persze nem úgy, ahogy akkoriban megírtam. Az a 2012-ben történt franciaországi gyilkosság, ami a fantáziámat elindította, megmaradt. Ezt a rejtélyt próbáltam körüljárni a regényben. Azt vettem el, amit én hozzáképzelttem. Nem találtam eléggé erősnek, nem emelkedett a téma és a körülmények elvárható szintjére.

– Egy távoli alpesi település megoldatlan gyilkossági története elég volt ahhoz, hogy egy egész regényt építs rá?

– Igen, mert kiderült, hogy romániai telefonhívások is felmerültek a borzalmas bűntény ügyében folyó nyomozás során, és ez ide kötötte Romániához a témát. Érdekelni kezdett, miért is kötődik ide, ki hívott telefonon kit, és egyéb ilyesmik.

– Most már tudod?

– Én nem, de a regény tudja. A valóságban azonban nem derült ki semmi. A francia nyomozás nem hozott megoldást az ügyben. A mai napig nem tudják, hogy mi volt Chevaline-ban.

– Megtörténhetett volna, hogy már a regény vége felé jársz, van egy megoldásod, és hirtelen a realitás közbeszól, leleplezik a tettet vagy a tetteseket. Akkor mi lett volna? Maradtál volna a saját elképzelt változatodnál?

– Jó kérdés. Epp nemrég jutott eszembe, és meg is néztem, vajon most hogy áll a nyomozás. Ha kiderült volna, ki a gyilkos, az érdekes lett volna a regény szempontjából is. De nem derült ki.

– Mennyi ideig írtad a könyvet?

– Effektíve úgy két évig.

– Úgy gondolom, hogy a regényírás igen alapos dokumentálódást is feltételezett, ahhoz, hogy bizonyos dolgokról elmélyülten és tévedések nélkül írj, el kellett merülnöd bizonyos tudományágakban, filozófiai munkákban, népréleti, néprajzi vonatkozásokban. Nem hinném például, hogy a méhészet és a mézzel kapcsolatos ismerethalmaz csak úgy a kisujjadban lett volna. A könyvben ezeknek rendkívüli súlya van.

– Nem voltam mindebben benne, de aztán igyekeztem elmélyülni ebben is, abban is. Az irodalom számomra egyféle kutatómunka is. A képzelet, az érzelmek, a gondolatok nyilván belekerülnek a regénybe, de én még hiszek abban a kamaszkori elképzelésben, hogy az ember leül, és fejben meg tud oldani dolgokat.

(Folytatás a 6. oldalon)

Petőfi arcai

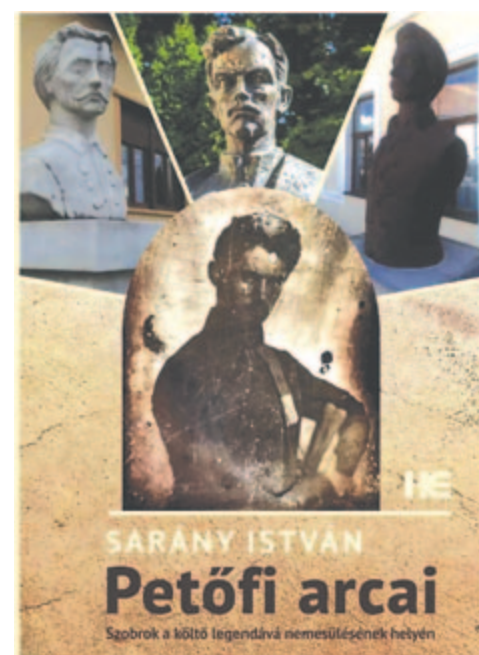
Gyakran felmerültek előttünk az utóbbi napokban is, hiszen ismét kerek évforduló volt, a 175. a költő eltűnése óta. Ilyenkor felsűrűsödnek körülötte a megemlékezések. Ez a könyv is, a Sarány Istváné, amely a fenti címmel a Holnap Könyvek sorozat darabjaként a nagyváradi Holnap Kulturális Egyesület gondozásában évfordulós tisztelgésnek látott napvilágot, ezt a sosem kihunyó, de időről időre felerősödő kultuszt gazdagítja. Nem is akárhogyan, másfél száz oldalon mintegy félszáz olyan fotót közölve, melyeknek keletkezéstörténete, sorsa, fogadtatása jól tükrözi, milyen ingoványos a köztéri szobrászat ezen belül a jeles személyiségek ilyenszerű felmutatásának, megörökítésének talaja. Petőfi Sándor egész alakos, mellszobros vagy portrészzerű megjelenítése különösen képes felkavarni az állóvizeket. Róla mindannyiunkban él egy ideális kép, mindig szebbnek akarjuk látni, mint amilyen a valóságban lehetett, és ez ritkán esik egybe azzal az arccal, amivel az őt megmintázó szobrászok a nagy nyilvánosság elé emlékműként állítják. Legyen szó akár a legtehetségesebbnek tartott alkotókról is. Emlékezzünk csak arra a közfelháborodásra, amelyet legutóbb a Sepsiszentgyörgyre tervezett Petőfi-szobor nyertes pályaterve váltott ki. De több más hasonló esetet is említhetnénk itthonról és külföldről

is. A könyvírás keserédes ízébe az utóbbi években alaposan belekóstolt kiváló csíkszeredai újságíró, szerkesztő nem riadt meg attól, hogy netán darázsfészekbe nyúlhat, és belevetette magát a kutatómunkába, hogy hitelen a közvélemény elé tárja, miképpen emelkedtek „szobrok a költő legendává nemesülésének helyén”. És amint a kötet anyagát felvezető Sándor-Zsigmond Ibolya jelzi *A mindig változó-állandó Petőfi* című írásában, „Sarány István történelmi alaposággal végzett kutatómunkájának eredményeként az olvasó e könyv segítségével utazást tehet a több mint másfél százados Petőfi-szobrok, ábrázolások időrétegeiben. A szerző bőven adatolva látatja, hogyan élt a generációkban változó Petőfi-kép, mégis hogyan maradt ugyanolyan, egyszeri és mindig időszerű. Mindenkié, egyenként.”

Sarány nyilván nem törekedhetett teljesre, hiszen egy aránylag friss felmérés szerint a világon 416 ilyen Petőfi-ábrázolást tartanak számon, és ez a szám folyamatosan növekszik, de azok a szobrok, plakettek, amelyeknél elidőz, szűkebb körben ugyan, ám meggyőzően tükrözik, dokumentumokkal, levelezésekkel, kéziratokkal, sajtószerelményekkel, fotomontázsokkal is alaposan alátámasztva rajzolják körül ezt a társadalmi vonatkozásaiban is sokfelé ágazó művészeti

jelenséget. Székelyföldisége kapcsán és a Hargita Népe meghatározó munkatársaként főleg ennek a régióknak a hatáskörében vette számba a Petőfi-szobor-állítás problematikájának gyakran indulatokat gerjesztő ügyét. Legrészletesebben a „talán legszebb Petőfi-szobor”, a székelykeresztúri egész alakos emlékmű karképet is felvázoló létrehozásával, alkotója, Márkos András önmarcangoló küzdelmével, váratlan halálához vezető drámai sorsával foglalkozik. De a könyv érinti az alkotási kísérletek árnyoldalait is, a gyatra minőségű ajándékszobrokat s a humoros, neveléses helyzeteket is, amelyek elnyomó rendszerek abszurdításai révén ezen a területen is bekövetkeztek. A művészek mindenképpen nagy felelősséget vállalnak magukra, amikor megpályáznak egy ilyen nagyigényű megbízatást. Sarány ezt a körülményt is figyelembe véve fogalmazta meg kötetzáró gondolatait. Érdemes teljes egészében idézni *A látvány és szépség* című fejezetből:

„Petőfinék számos arca van. Az eltűnésnek helyén és annak környékén állított szobrok is ezt példázzák: hol hős katonaként, hol lángelkű költőként, szerelmes ifjúként ábrázolják. A nemes anyagból készített – ércebe öntött vagy kőbe faragott – alkotások, bár örök érvényűnek szánták őket, sok esetben efemernek bizonyultak, s noha a huzatos Kárpát-medencén gyakran végigsöprő impériumok és ideológiák mindenike megpróbálta magának kisajátítani, saját eszmerendszeré-

nek igazolására felhasználni a költő személynét, élettörténetét és költészetét, az őt ábrázoló alkotások némelyike e történelmi viharok áldozatául esett. Hogy milyen ezeknek a szobroknak az esztétikai értéke, majd eldönti az utókor. Cs. Szabó Lászlót idézve: »igaz a mondás..., hogy a néző szemében, nem a látványban van a szépség.« Ez a megállapítás Petőfi arcaira hatványozottan igaz.”

N.M.K.

Damó István grafikája az esemény meghívójából

Erdélyi művészek Leányfalun

A Hitel Múzeum-Galéria, valamint a Faluház és Ravasz László Könyvtár idén is elküldte meghívóját az *Erdélyi művészek Leányfalun* elnevezésű hagyományos rendezvényre. Ez már a 36. az augusztus 20-i eseményeket köszöntő hasonló megnyilvánulásai sorában. Augusztus 19-én, hétfőn 16 órakor (magyar idő szerint) Damó István grafikusművész, a Szép Magyar Könyv verseny többszörös díjazottja kiállítását nyitja meg. Meltatója Árkossy István festőművész, grafikus, a Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagja. A tárlatnyitást követően a *Víziboszorkány* című monodramát, Kemény János művének Medgyessy Éva által színpadra alkalmazott változatát Meister Éva EMKE-életműdíjas színművész adja elő.

Márton Károly

Az arató

Ráduly Jánosnak a 100. könyvére

Vágja, gyűjti reggel óta,
Kévék gyűlnek sorba, sorba,
Mire a Nap bukni készül,
A századik is elkészül.

Vágja, gyűjti reggel óta,
Lesz-e aki megszámolja,
Hány búzaszál a kévékben,
Hány búzaszem a fejekben?

*A *Fényporszemek* című új kötetből

Mesélő évszázadok

Kiállítás a könyvnyomtatás legkorábbi időszakáról

A könyvnyomtatás történetének legkorábbi időszakáról nyílt kiállítás Mesélő évszázadok címmel a szegedi Somogyi-könyvtárban.

Gelencsér Judit, a Magyar Könyvtáros Egyesület elnöke megnyitójában úgy fogalmazott, a 15. század vége, 16. század eleje a könyvnyomtatás térhódítását hozta, ekkor jelent meg Európa nagy részén a Gutenberg nevéhez kötődő, cserélhető, öntött betűkön alapuló sokszorosítási eljárás, és a nyomdáműhelyekből kikerülő termékek az írott kultúra valamennyi területét érintették. Míg az 1500 előtt kiadott könyvek kapcsán az ősnymtatványok koráról szokás beszélni, addig a következő században az antikvárnak is nevezett nyomdatermékek már a modern könyvek számos jellegzetességével rendelkeztek.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének 55. vándorgyűléséhez kapcsolódva megrendezett kiállítás a nyomtatott kultúra ötszáz évvel ezelőtti állapotáról nyújt „pillanatfelvételt”. A bemutatott kötetek részben a korabeli nyomdászati lehetőségeit, fejlődését reprezentálják – így az érdeklődők nyomon követhetik a könyvkötészet vagy a tipográfia változásait –, részben arra nyújtanak példát, hogyan jelentek meg a könyvek lapjain az új

események, vívmányok, felfedezések az élet legkülönfélébb területeiről.

Az akkori nyugat-európai közvéleményt az ekkoriban induló reformáció foglalkoztatta leginkább, a kibontakozó vitákban mindkét fél megpróbálta kihasználni a nyomtatott sajtó által nyújtott lehetőségeket. A bemutatott kötetek között így szerepel Luther Márton összegyűjtött levelezésének 1556-os kiadása vagy Ulrich Zwingli és Luther bibliafordítása is.

Magyarországon az Oszmán Birodalom által jelentett fenyegetés kapott nagy figyelmet, a folyamatos harcokról, egyre növekvő veszélyről szóló beszámolók már a mohácsi katasztrófa felé vezető utat jelenítették meg. A kontinens másik végén viszont kitarult a világ, a portugál és spanyol zászló alatt hajózó felfedezők tapasztalatai minden országban népszerű olvasmányokká számítottak. A bemutatott kötetek között így szerepelnek hadászati, csillagászati, orvostudományi művek vagy útleírások is, mások mellett az állat- és növényábrázolásairól ismertté vált David Kandel metszeteivel.

A nyomtatás a tudományos információ-áramlást is meggyorsította, az új ötletek, találmányok, eljárások sokkal könnyebben elérhetővé váltak az adott terület művelői

Tárlatrészlet a Somogyi-könyvtárból

Forrás: Facebook

számára. Az irodalom szintén hasznát látta a nyomtatásnak: a kor humanistáinak – Rotterdami Erasmus, Morus Tamás, Henricus Agrippa – fontos célja volt saját műveik mellett az ókori klasszikusok sajtó alá rendezése. Ennek egyik bemutatott példája Homérosz

Odüsszeiájának kis méretű, de a kor szokásainak megfelelően az egyik oldalon görög, a másikon latin nyelvű, 1567-es kiadása.

A Somogyi-könyvtár régi könyves állományából összeállított kiállítás október 9-ig látható.

Szegedi művészek a Bernády Házban

Tárlatnyitóval indítja nyári szünete utáni új évadát a marosvásárhelyi Bernády Ház. Augusztus 22-én, csütörtökön 18 órakor három szegedi képzőművész – Balló Andrea, Barkos Bea és Simon Miklós – alkotásai kerülnek közönség elé. A művelődési központ földszinti és emeleti galériáiban festményekkel, illetve tűzzománcokkal bemutatkozó alkotókkal

többször találkozhattak már az erdélyi művészetkedvelők. Mindhárman sok szállal kapcsolódnak tájainkhoz és az itteni emberekhez, kiállításokon is többször felmutathatták művészetüket, székelyföldi, mezőségi, partiumi alkotótáborokban is gyakran vendégeskedtek. Sok évtizedes pályájukon munkáikkal méltán érdemelték ki a szakma és a tárlatlátogatók

elismerését, egyéni és csoportos jelentkezéseik kedvező visszhangnak örvendtek. Balló Andrea festményeit főleg a Maros Mezőségi Művésztelep tárlatain láthatták a vásárlóhelyiek, a Simon-Barkos művészpárral alkotásaival 2007-ben ismerkedhettek meg a Bernády Galéria látogatói. A mostani válogatás, amelyet Nagy Miklós Kund művészeti író méltat a megnyitón, változatos stílusú, többnyire erdélyi témák ihletette művekkel kínál tartós élményt a nézőknek.

Balló Andrea festménye Forrás: a rendezvény meghívója

Barkos Bea alkotása

Simon Miklós tűzzománca

Esély az Európai Filmdíjra

Moldovai Katalin Elfogy a levegő című mozifilmje is esélyes az Európai Filmdíjra – közölte a Nemzeti Filmintézet az MTI-vel.

A közlemény szerint az Európai Filmakadémia nyilvánosságra hozta azt a 29 alkotást, amelyek közül az Európai Filmdíjak 24 kategóriájának jelöltjeit választják ki az elkövetkező hetekben. Az esélyesek között szerepel a szovátai származású Moldovai Katalin első

mozifilmrendezése is, amely az Inkubátor Program támogatásával készült. A filmet megtörtént események inspirálták. A főszereplő Ana irodalmat tanít, diákjaival és kollégáival egyaránt jó a kapcsolata, a gimnázium megbecsült tanára. Egy szülő azonban feljeleníti Agnieszka Holland Teljes napfogyatkozás című filmjének ajánlása miatt. A tanárnő fellebbezése láncreakciót indít el, amely próbára teszi emberi kapcsol-

atait. Az Elfogy a levegő a Nemzeti Filmintézet támogatásával a Magma Cinema, a Spot Film, a Salamandra Film és Digital Fiction Studios gyártásában valósult meg.

Főszereplői Krasznahorkai Ágnes, Skovrán Tünde, Sándor Soma, Dimény Áron, Böllönyi Zsolt és Lőrinc Ágnes, executive producere Kovács Attila Béla, producere Muhi András, Moldovai Katalin, koproducere Gyurin Zsuzsi, forgatókönyvírója Palóczi Zita és Moldovai Katalin. A filmet Táborosi András fényképezte, vágója Soltész Orsolya, látványtervezője Boeska Gyopár,

hangmérnöke Kerekes Gábor, zenéjét Cári Tibor szerezte. A film világpremierje a torontói filmfesztiválon volt, díjazták Varsóban, a franciaországi Arras-ban és Mons-ban, Thessalonikiben, Belgrádban, a Mannheim-Heidelberg fesztiválon, Triesztben, Lagówban és Kassán is.

Az Európai Filmakadémia a kontinens filmművészetének meghatározó alkotásait díjazza, minden páratlan évben Berlinben, minden második évben pedig egy-egy európai városban adják át az Európai Filmdíjakat. A díjátadó gálát idén a svájci Luzernben tartják december 7-én.

Pitymallatok

Böllöni Domokos

Apó akkorát ropogtat, mintha valóságosan szólna a maseveger az Isonzónál.

Kiosonok a félhomályban.
A tornác alatt titkolózik a pince.
Nincs rendes lépcsője, mert hát nincsen.

Vesszősövény tartja a gyúrt sárból formált dudort. Buja természeti melltartó. Három csipkésre sikeredett, életrevaló grádics.

Alulról ne nézz oda. Részeg lehetsz.

Apó kikel a lóca rázós hintájából, vászon-ingben, csepűgatyában, meztélál ballag hátra a csűr rusnyábbik büttyjén posztoló fabudihoz, amit úriasan klozettnak becézünk. Komótosan dolgát végezvén nagyot nyújtózik, majd az udvar közepén, a káposztáskád nyaraló muslicáit fölverve vizet ereszt a nyakára, könyöke hajlatára, végül az arcára egy cseprintést, aztán prüszkölve járul a gádorhoz, hogy a szertartást végtére elkezdje.

A csorba cserépkancsó éjjelente miről álmodik?

Kicsit szomorán szunyált el az este.

Apó repetíre járult volna, de Mami rátiltotta a szomjat avval, hogy felbukik.

Kacagságos bukni a három grádicson.

Ha, az már az négykézlás.

Kakasok hangolnak, köszörülnek a kürtöket.

Kutyák őrseget váltanak a rigókkal.

Ereszt a kancsóba, a kisebbik hordóból.

Kóstolólág meghúzza.

Kancsó alig hallhatóan cuppog.

Apó esmént. Most rendszeren.

Dereng, mire a cigarettát elszívja.

Aprónép rettentő kalamajkát csap, első szólista a kendős süldő, kiváló tenor. Tercel az öcse. Diskánttal bele-belesívít a két malac, újra kell kezdeni a nótát.

Belegágognak libák, behápnak récék, és ott az a cudar kancula pulyka, különlegesen élvezi, ha belerondíthat a gyönyörűségbe.

Apó, mintha légpárnán, ki a pincéből, s hát egyik fülem a markában.

Úgy kell, ha leszekedek.

Na de hagyom magam elkapni.

Muklész, suttogja rekedten, mert világnyelven is tud.

Nem ingyen tartom a számat.

Hajnali vecsernye. Hogy lehet kibírni, s Apó mégsem berzengeti a felsőbb hatalmakat.

Mami bibliás asszony, viselkedni kell. Meghitten társalognak az aprójószággal, két lépés távolságban; nincs piszokabb társaság, ha magadra kaptad őket.

Apó vakargatja a nagyobbik süldő hasát. Szép a neve: Hízó. Semmit sem sejt. Méltóságos, mint egy kisbíró.

Mami a tyúkokat kontrollálja, melyik tojós, melyik nem. Észben tartja a szolgáltatásokat.

Megfuttatja, hány tojásra lehet számítani: a ketrecből, a csűrfiából, a pajtahájáról. S van két kajtár, akik a szomszédba tojnak. Mami vénkurvázza őket.

Míntha nem is a tyúkokra értené.

Apó vág a szemével, sűrű a szeme bozontja, nem fogom a jelt.

Akkor azt mondja, amit Koma, mikor kapunk előtt kiül a híd végére.

Gyere, na.

Koma nem bírja a magányt, cipelgeti Apót a kocsmába.

Egy ideje háborús az állapot. Mami úgy cifrázza, mikor kárpálódik, hogy felhallatszik a Kománéig, s kész a patvar.

Az öreg megrándít, szinte a hasamon masírozok le azon.

Hü inasa, kapok unitárius kortyot a csorba kancsóból.

A gerendáról száraz kenyérdarab száll alá, tör belőle. Meghúzom a fülest, ismerem az ízet.

Szinte fulladok.

Repetir, mondja, és muklész.

Egy kicsit csiklont a kuncogás.

Apó nem sejtí: alkalmasint bizony rájárok a százszorosára.

A frustukot úgy kapjuk be, mintha az oroszok jönnének.

Segíték befogni a Csokrost és a Bojtost. A Kijárónál a marhák bőven felverik a port. Nem csap magasra, csak hogy érezzük a jó szagát.

Kicsit meztélábolok benne, hűvös, mint pázsintnak a harmat.

Ha szereted, mindennek illata van.

Tarlórol fúj a szél, hozzuk s visszük a kenderert. Szorong a szekéren a sok kalangya.

Száraz. De szaga nem illat. Adószedő büze van.

Hazaérve le sem rakjuk. Vivődik a Küküllőre.

Két falun is átkelünk, látok világot.

Az áztatás unalmas. Cövekelik, mintha fuszulyka volna.

Vizes sárt a tetejére, azt nem hordja szét a víz, mert szívájós.

Ázik a kenderünk, s egyszer csak, akik már lejártak, szólnak.

Elérkezett a nagy nap.

Mehetünk mi is. Nincs szebb ünnep a kendermosásnál.

Büszkülés, mikor felültetnek a rakott szekér tetejére.

A rakomány: Szőke Juliska kétfelű fésült haja.

Középen, a választékon, a tetűösvényen üldögélek.

Na de az már repülőgép, durrogok a Csokrosnak, a Bojtosnak, burrogatom a motrot, kell a sebesség.

Visszafelé hazáig csurog a fehérre tisztult kékvekről a víz, csipkés ökörhúgyot rajzol a porba.

Küküllői étkezések. Pohár erős pálinka, „üres kaláccsal”. Izzasztott szalonna, oldalas, még a térlől. Házi paradicsom, kibédi veres hagyma.

Piros paprika.

Lágykenyér!

Igaz, hogy a bor csak csiger, afféle napszámósüdítő.

Itt a sok víz a Küküllőben, de csak a vinkót isszuk.

Úsznak aztán fehér hasú halak lefelé. Mondják, a kenderből. Vagy az eröműtől.

Döglött vizet nem inna senki.

A jól végzett munka örömevel falatozik a nép a parton.

Ezt később olvastam egy cikkben.

Két vagy három vagy négy család.

A kendercsapkodás olyan, mint a sulykolás, sulyok nélkül. Paskold a vízhez, csuromvizes lesz mindened.

Fehérnépnek való munka.

Munka után várva várt feredés, úsztatják a lányokat. Menyecskéket.

Benyomják kicsit a gübönél.

Édes csiklándozós sikoltozás, jajistenem, megfulladok!

Szárítkoznak, fésülködnek, bokor oltalmában öltnek szárazat.

Lopakodó kémlélődés, nemcsak a legények, mi, a surmók is.

Dicsekszünk majd, kit láttunk csórén. S melyiknek nagyobb a csicse.

Nem számít, hogy nem is láttuk!

A víz lesuvad a gúlába rakott kenderről.

Uzsonna teltén pakolódunk, indulnánk haza.

Nagyot, mélyet trombitál a fél négyes vonat Parajd felől.

Szinte összepisiljük magunkat.

Csuromvizesen fel a töltésre, tácsogni.

Akkor futunk le róla, mikor már nagyon zakatol.

A mozdonyfüst, mint Apó százszorososa, beissza magát a gyermekkoromba.

Tétován emlékezve úgy tűnik, egyéb se történt velem, csupán néhány kurtára parcellázott, szeszélyesen röpködő, színes szárnyú pillanat.

Életem sejtelmes pitymallatai.

Az emberek meséje

(Folytatás a 3. oldalról)

– Ideje pontosítanunk a dolgokat azok kedvéért, akik még nem olvasták a regényt. Abból, amit eddig elmondtunk, arra is következtethetnének, hogy ez egy terjedelmes krimi. De nem az. Egy kegyetlen gyilkosság piszkálta fel a fantáziádat, de ennél sokkal többről van szó a könyvben. Pár mondatban hogy foglalnád össze a lényegét?

– Volt ez a valóságban megtörtént gyilkosság. Az Alpokban, Chevaline mellett egy parkolóban megölték egy arab származású londoni családot. A férj a műholdiparágban dolgozott, tehát gyanítható volt, hogy a bűntett valamilyen kémkedéssel kapcsolatos. Az illetékes francia szervek elindítanak egy átfogó nyomozást. A regényben az történik, hogy a megye főügyésze felkéri a volt tanárát, André Tavaszt, akiről tudja, hogy erdélyi származású, utazzon el Erdélybe, mert a gyilkosság körzetéből telefonhívások mentek egy romániai számra.

– Ez különben valós tény. Amit leírtál André Tavasz itteni dolgairól, az már fikció.

– Tavasz az én képzeletemben született alak, és a regény lényegében az André itt-tartózkodásáról szól. Ha a regény valós idejét vesszük, akkor elmondhatjuk, hogy van egy huszonnégy órás telefonszolgálat, mert ő helyettesít a faluban, ahova kerül, illetve van egy utójáték pár hónappal később.

– A falu, amiről szó van, fiktív település, Medárd a neve, és számos szereplő is felbukkan, ők is a képzelet szüleményei.

– Keverve olyanokkal, akik éltek a valóságban, Pascaltól elkezdve többet sorolhatnék.

– De ők már nem igazi szereplők. Inkább hivatkozási alapul szolgálnak bizonyos jelenségek, elgondolások, hitek és tévhitek kibontakoztatására. Kettősségeket bőven felfedezhetünk a regényben. André Tavasz a főszereplő, de majdnem akkora szerepe van a fiának is, aki egyes szám első személyben beszél a könyvben, André pedig harmadik személyként jelenik meg, a fia mesél róla.

– Igen, ezt nyugodtan el lehet mondani, nem számít spoilerzésnek, nem árulunk el titkokat a regényből. Egyébként egy épületet sem lehet spoilerezni, hiába mondd meg, hogy ott jobbra van egy akármilyen, egy jó regényről sem árulunk el túl sokat, ha beleme gyünk bizonyos részletekbe.

– Ez esetben pláne nem, hiszen a krimi vonulat mellett sok olyan érdekesség van a könyvben, ami felkeltheti a laikusok érdeklődését. Kétségtelen, hogy a szerző jól átgondolt szándéka gondoskodni arról, hogy az illető terület legfontosabb jellegzetességeit hitelesen, egyben kuriózumként futtassa ki, és úgy bonyolítsa a cselekményt. Ezért is mondtam, hogy sokat kellett dokumentálódnom. Rengeteg érdekességet megtudunk például a méhek világáról. Korábban is vonzódtál ehhez a különleges életjelenséghez?

– Mindenképpen. A kérdésedhez hasonló érdeklődések nyomán utólag próbáltam magamban kideríteni, miért is vonzódtam annyira a méhekhez. Halványan egy régi képet tudtam felidézni. Bölcsődés gyerek voltam nyolc hónapos koromtól, arra emlékszem, hogy kiraktak minket néha az udvarra, és volt ott egy növényvel befuttatott fal. Körülötte zümmögtek a méhek. Ez pozitív élményként maradt meg bennem, noha a bölcsődés korszakot rabsággént éltem meg. Az, hogy halom ezt a zümmögést, azt jelentette, hogy kinn vagyok az udvaron, nem bezárva ötven másik gyerekkel. Ez jó érzés volt. Később, már jelenünkben olvastam, hogy még terápiai célra is felhasználják a méhzümmögést.

– A regényben különleges hangsúlyt kap a méhek sajátosan berendezett, szervezett világa, szembehelyezve az emberi társadalommal.

– Volt nekem egy izgalmas olvasmányom, Bernard Mandeville *A méhek meséje* című könyve. Ezt először kamaszkoromban mesciként olvastam el, felnőttként már Heller Ágnes utószavával, és abból kiderült, hogy ez a modern emberi társadalom egyik alapműve. A polgárosodás hajnalán jelent meg a könyv, az 1700-as évek elején. Tulajdonképpen erről van szó, hogy a méhek világa és az emberek miben hasonlít egymáshoz. Miben más a méhek országa, mint az emberek országa. A méhek is társadalomban élnek, érdekes meg-

figyelni, hogyan van ez felépítve. Van az egészben valami „édes titok”.

– Magától adódott a regény címe, a méhek meséjéről az emberek meséjéhez?

– Nem adódott magától, Nagy Boglárka szerkesztő javaslata volt. Előtte volt még vagy ötven másik is, de amikor bedobta, hogy legyen ez, felharsantam, igen ez a legtalálhatóbb.

– Összetett kérdés, több irányból is megközelíthető a méhek és az emberek világának az összekapcsolása. Abból a szempontból is vizsgálható, hogy az emberek miképpen húznak hasznát a méhekből, a mézből. A regényben az is felvetődik, hogy a méhészethez a bűnözés is hozzákapcsolódhat.

– Igen, amikor kinn voltunk Kaliforniában, Berkeley-ben, ott észleltük, milyen erős a konkurencia, a különböző cégek megpróbálják eltaposni egymást. Hatalmas mandulafa ültetvények vannak, és bizonyos ipari méhészek csak azzal foglalkoznak, hogy beporozzák az ültetvényeket. Félelmetes, amikor éjszaka a kaptárakkal megrakott kamionszlopok megindulnak egyik földről a másikra.

– A méhez különböző népi hiedelmek, hagyományok, babonák, rítusok is kötődnek. A regény ennek jegyében visz el egzotikus helyekre, például Bolíviába, de bizonyos tradíciókat őrző népcsoportokhoz is. Akár itt nálunk, Erdélyben is találkozhatunk ilyesmikkel.

– Bolívia teljesen véletlenül adódott, mert a kisebbik lányom járt azon a vidéken, és tőle is sok mindent hallottam arról az országról, és a faluban is, ahol most élek, egy cukrászdában dolgozik egy bolíviai lány. Úgy került ide, hogy egy itteni fiatalember eljutott Bolíviába, egy ottani idősothton vezetője lett.

– Vagyis nem csak úgy légből kapott ötlet, hogy az általad kitalált erdélyi faluban, Medárdban egymást érik a külföldről érkezett emberek.

– Én ebben semmi különlegeset nem látok. Valós dolgok vannak a regényben.

– Te tíz éve élsz a Marosvásárhelytől nem messze található Várhegyen. Medárd zsákfalú. Ez is az?

– Abszolút zsákfalú. De nem a könyvbéli település modellje, teljesen más.

– Viszont jól el tudtam képzelni, több ilyenszerű hegyi faluban jártam már Erdélyben, ahol például szászok éltek egykor, és most sok roma is él. Csoporthoz tartoztak az illető településre.

– Igen, mondhatok én is ilyen falvakat. Például Almakerék Segesvár és Medgyes között ilyen hegyi település. Gyönyörű tempoma van. De visszatérve Medárdra, egy kritikus azt mondta róla, hogy olyan, mint egy méhkaptár.

– A te faluban, Medárdon a legtermészetesebb módon élnek együtt a különféle etnikumok. Legtöbben cigányok, és cigány kifejezéseket, egész mondatokat is beleírtál a szövegbe.

– Minden mondatom, ami a könyvben szerepel, Ábrahám János könyvéből, a *Piculából* való. Van egy cigány-magyar szótár, Szabó Géza kötete, abból is használtam. Érdekes volt, amikor ezek ismeretében kipróbáltam a cigánytudásomat. Sorban álltunk valahol egy cigány házaspárral, szóba elegyedtünk, és én előrukkoltam pár kifejezéssel. Van például az 'ávér' szó. A szótár szerint idegent jelent. Szerintük viszont azt, hogy gyere. De lényegében benne van az idegenség értelmezés is, az idegennek szóló hívást jelenti az ávér.

– Nemcsak ilyen kifejezésbeli pontosításra használod föl a nyelvi kifejezéseket, hanem a szereplők egyéniesítésére, jellemzésére is.

– Ez így adódik. Van például egy holland lány a regényben, aki hat évig itt dolgozik Erdélyben, egy árvaházban, megtanul tökéletesen magyarul, mégis jellemzi őt a nyelve. Egy idegen személy valószerűleg könnyebben észreveszi, hogy például az anyaméh és a házi méh egyazon szó, és kétféle értelem, és felmerül benne, hogy vajon miért van ez így. A magyar anyanyelvű egyén nem biztos, hogy ilyesmire felfigyel.

– Ilyenszerű közbevető magyarázatok vannak a regényben, a cselekményt ez talán némiképp megakasztja, de érdekes. Az olvasó sok olyan dolgot tud meg ezekből, amikkel egyébként nem biztos, hogy találkozott volna. Tudományos, történelmi vonatkozásokat is, amelyekben te elmélyültél. De vannak olyan va-

lóságszeletek is, amelyekkel a fiatalabb olvasók nem is találkozhattak, mert ezek már kiesnek az életünkből. Medárd faluban a telefonkapcsolat egy régi-módi, kis dugaszos, kapcsolós telefonközponttal valósul meg. Te ezt még megtapasztaltad?

– Igen, jártam még egy faluban a nyolcvanas évek végén, ahol így történtek a dolgok. Homoródalmáson láttam. Izgalmas dolog volt, ahogy a telefonos kisasszonyok dugdosták a dugaszokat, és általuk jöttek létre a beszélgetések.

– A könyv lényegében két szálon fut. Az egyik a krimi vonala, a másik az apa-fia kapcsolat alakulása. Az utóbbi a mostanit megelőző nagy visszhangú könyvedben, a *Bolyaiban* is központi kérdés. Miért izgatott téged ennyire ez a probléma?

– Egyértelműen és pontosan ezt nehezen tudnám most megfogalmazni, inkább arra irányult a kíváncsiságom, hogy mi van akkor, ha nincs anya. Itt az anya hamar elhagyja a gyereket. Az irodalom segít megvilágítani ilyen bonyolult kérdéseket. Azt egyébként, hogy milyen fontos az anya szerepe a társadalomban, jól tudom. Az én gyerekeimen keresztül, és visszaemlékszem a saját gyerekkoromra is, tapasztaltam, hogy az anya mennyi nem kimondható dolgot közvetít. Ő megfogalmazza bennünk azt, amit mi aztán nem tudunk kimondani, de ott lesz bennünk. Na, de milyen az, amikor nincs ez az anya? Hogy nő fel egy ilyen gyerek, ha csak az apa van? De úgy gondolom, ugyanúgy szól az anyáról is ez a hiány, mint ahogy az apáról. Érdekes különben, hogy Bolyainál is volt egy ilyen furcsa anya-fiú kapcsolat. Kiderülnek ilyen dolgok, de nem feltétlenül tudatosan jönnek elő ezek nálam.

– Vajon törvényszerű, hogy miközben apa és fia ennyire egymásra vannak utalva, mégis így eltávolodnak egymástól? Erős ragaszkodás kötné össze őket, mégis mélyül köztük az ellentét. Ezt a regény jól érzékelteti.

– Ez magát írta így. Van egy helyzet, ez ide vezethet, magát rendezzi meg. Erről így belülről nem tudok sokat mondani.

– Nem tudtam eldönteni, kettejük közül te melyikkel szimpatizálsz. Az apával vagy a fiával?

– Nem gondolkoztam ezen, és valószínű, nem is tudnék választani. Fel sem vetődik bennem, hogy szimpatizálnom kellene valamelyikkel vagy valamelyikük álláspontjával. De kívülről, ha rákérdesznek, mert ilyesmi sokszor előfordul, kénytelen vagyok állást foglalni. A napokban is leveleztem valakivel, aki azt jelezte, hogy a fiúval szimpatizált, de kezdett gondolkodni a dolgon, és elcsodálkozott, mi a probléma vele, miért nem kedveli, elvégre jó apa. Kettejük kapcsolatában inkább a fiú a hibás, nem az apa. Érzelmileg számomra teljesen egyformák.

– Amikor elkezdted a könyvet, már jártál azon a franciaországi helyen, ahol a bűntény történt? Ez a regény olvasásakor csak feltételezhető. Ami biztos, az a könyv végén olvasható Szerzői szemléből tudható. Elég szokatlan ez a befejezés.

– Nem jártam ott, csak virtuálisan. Miután befejeztem a történetet, leadtam a kéziratot, és jeleztem, hogy lesz még ez a rövid ráadás, akkor sikerült eljutni a tetthez, és ez az út valahogy hitelesítette az egészet számomra.

– Számomra külön érdekesség volt az, hogy tavalj arrafelé kirándultunk, Chevaline-ban éppen nem jártunk, de *Anecy* és környéke sok hasonló helyet kínál az Alpokban, és úgy olvastam a könyvet, mintha ismerős helyen lennék. Nem lett volna észszerűbb, hogy előbb keresd fel a tetthelyet?

– Lehet, hogy ez gondolható, de a regény létrejötté nem kívánta meg, hogy előzetesen ismerjem meg a terepet. Ha azt teszem, lehet, hogy egy leírás lett volna belőle, így meg egy építkezés volt.

– Olyan építkezés, amelyben az Erdélyben történtek, az itteni emberek s a felmutatott falu élete volt a meghatározó?

– Igen, mert amikor nincsenek itt a szereplők, akkor is ide gondolnak. Erdély mindenképpen a történet centruma.

– De nem feltétlenül az itteni lét s az itteni társadalmi valóság a meghatározó. Jobban érdekelhetek a megeremtet figurák. Szinte mindenik valamilyen különleges, furcsa személyiség, közülük több is sérülékeny, nem mindennapi figura.

– Egy ideje már nem izgat annyira az erdélyi problematika. Ezt újra meg újra felvetni meghaladottnak érzem. A méhekről kérdeztél az előbb, van neked egy nagy fontos tulajdonságuk, és ez megfogott: ha áthelyezik őket egy másik környezetbe, akkor képesek változtatni a testükön. Az is átalakul, történetesen a szemük. Ha a méheket például átviszed az egyik virágmezőről a másikra, ahol nem sárga virágok vannak, mint a másikon, hanem kék, a szemük képes megváltozni, átformálódik úgy, hogy a kék színt lássák a legjobban. Valahogy én is ilyesmire vágyok, hogy ha a helyzet térben megváltozik, az emberek is tudjanak változtatni a szemléletükön. Érzékeljék, hogy már nem 1980-ban vagy '90-ben vagyunk, hanem a világ teljesen megváltozott, és nem lehetnek ugyanazok a szempontjaink Erdélyre nézve sem, amelyeket régebb mi bevetettünk.

– A szereplőid nemigen változnak a történet folyamán, mintha mindenik egy-egy sajátos világot képviselne, különnek is érzetem egyiket-másikat. Az egymás közötti kapcsolatok is nagyon érdekesen alakulnak.

– Nem szokványos figurák, az ilyen emberek izgalmasak igazán, de lehet, hogy nem is erről van szó, inkább arról, hogy ha kiszabadulnak a szokványos kapcsolatrendszerből, akkor minden ember rendkívülivé válik. Van is erre egy nagyon jó mondat: a rendes ellentéte nem a rendetlen, hanem a rendkívüli. Ha már szóba hoztad a *Bolyait*, akkor arra is hivatkozhatunk. Az ő gondolkodásának is az volt a lényege, hogy rendszerek vannak, kapcsolódások vannak, s ha a tér másképpen van megszerkesztve, akkor mások a tér tulajdonságai.

– Annak idején a *Bolyai* könyved kapcsán is hosszabban beszélgettünk. Nyilvánvaló volt számomra, hogy a könyv megírásával gazdagodtál, és ez nem a nagy sikerre vonatkozik, hanem tudásban, tapasztalatokban, emberismeretben, regényírói tapasztalatokban gyarapodtál. Sok mindent tisztáztál, elmélyítettél magadban. Ennek a regénynek hasonló hozadékai vannak?

– Azt hiszem, igen. Mert ilyenkor az ember valamiképpen átlényegül. Intenzívebben kell egy másfajta jelent megélnem. Van egy jó példám erre egy pszichológustól, arra vonatkozóan, hogy az esztétikai ítéleteinket miképpen hozzuk meg: ha egy sólymot elvinnénk egy galériába, neki olyan képek tetszenének, amelyeken felfedez egy csórt, mondjuk olyat, amilyeneket a kubbisták festettek. Így van az ember esetében is, a saját gondolatai, ismeretei emelik ki számára környezetéből a dolgokat. Az alkotás folyamatában is érvényesnek vélhető ez a fajta átlényegülés, ez segít abban, hogy sólyom legyél, és a kubbistákat is megszeresd.

– Akaratlanul is előhoztuk azt a beszélgetést, amit az öt évvel ezelőtti díjazott regényedről folytattunk. Annak a végén a *továbbiakról* kérdezve felvázoltad munkásságod eltervezett lépéseit, és *Bolyaival* kapcsolatos elképzeléseid is voltak, éppenséggel egy opera. Az rajtad kívül álló okok miatt elmaradt. Most mit hozhat a közeljövő? Hosszabb pihenés készit fel újabb nagy feladatra?

– Megint van egy ismeretelméleti problémám, az, hogy mi a zene. Ezt szeretném kideríteni, ehhez kapcsolódik a következő regény. Bartók Braunwaldban, ez a munkacímem.

– Miért éppen Braunwald?

– Mert ott, Svájcban szerezte a *Zene híros hangszerekre, ütőkre és cselesztára* című darabját. Hogyha abból a panzióból kinézel, ahol akkoriban lakott, a horizont környaljai pont a zene szerkezetét mintázzák. Őt ez a horizont ihlette meg. Én teljesen véletlenül éppen a panziója fölött laktam, oda vissza is járunk, ennek köszönhetően fedeztem fel. A művet megszólaltató zenekar úgy van elhelyezve, szimmetrikusan, sztereofonikusan, ahogy a táj kinéz. Van két üstdob, a hegy két lapos hegytetijének megfelelően, ahol pedig a ragyogó kék gleccser van, ott a cselesztá, és még sorolhatnám az egybeeséseket.

– Önként adódik a kérdés, hogy mindig megadatik neked egy olyan külföldi alkotói ösztöndíj, egy nagy utazás, ahol hozzáfoghatsz újabb regényed megírásához?

– Itthon is ezt teszem. Végző soron mégis csak itt születik meg a regény.

– És több évet áldozol rá az életedből. Megéri?

– Ez nem kérdés. Ez az, amit a legjobb tudásom szerint csinálhatok.

Tanulás, szórakozás, vidámság

Népes volt az idei tűzoltótábor

Idén két héten át zajlott a nyárádmenti ifjúsági tűzoltótábor, első héten hetven, a másodikon hatvan résztvevővel. A hőség és fáradság ellenére mindenki szívből végezte feladatát, és élvezte – állítják a szervezők.

Glígor Róbert László

Idén harmadik alkalommal zajlott a nyárádszentmártoni Lovasfogadónál a nyárádmenti ifjúsági tűzoltók nyári tábora. Amikor 2017-ben a nyárádszeredai önkéntes tűzoltóság első alkalommal nevezett be néhány ifjúsági versenyzőt a megyei szakmai megmérettetésre, motivációként egynapos szovátai kirándulás volt a jutalom a kalandparkba. A következő évben már nagyobb számban kapcsolódtak be a csapatba, a jutalom egy háromnapos borszéki táborozás volt. Ekkor vetődött fel az ötlet, hogy a következő évben egy nagyobb tábort szervezzenek a szakma iránt érdeklődő gyerekek és ifjak számára. Így szervezték meg két évvel ezelőtt az első tűzoltótábort, amely, bár a nyárádszeredai alakulathoz kötődik, már kiterjedt a Nyárádmentére, hiszen a kezdetektől csatlakoztak hozzájuk a nyárádremetiek is, és a csíkfalvi alakulat is szívesen besegít a szervezésbe és a lebonyolításba – vezetett vissza a kezdetekre a tábor főszervezője, a Nyárádszeredai Önkéntes Tűzoltók Egyesületének (NYÖTE) vezetője, *Kacsó István* tűzoltóparancsnok.

A tábor elsődleges célja az ifjúság motiválása és képzése, hogy a tűzoltóságnak legyen jövője. Már ebben a korban jónak látják elkezdni ezt a nevelést, hogy a közösségeknek legyenek tetterre kész és felkészült tűzoltói. Itt megismerkedhetnek a tűzoltók munkájával és mindennapi életével, emellett ugyanazokkal az eszközökkel és pályákon tanulnak, amelyekkel a megyei versenyeken vesznek részt az ifjak is és a felnőttek is. Emellett megismerkedhetnek különböző vészhelyzetekkel, és megtanulják, hogy hogyan kell reagálni ezekre – ezzel akár a saját életüket, akár a másokét is megmenthetik. Nagy hangsúlyt kap itt a csapatszellem erősítése, ugyanis rajokba vannak osztva a résztvevők, őket a rajvezetők, azokat pedig a szakaszvezetők irányítják, és csak a végső esetben fordulnak a felnőttekhez, felügyelőkhöz, ha a problémát vagy feladatot nem tudják megoldani. Ez erősíti a vezetőkben a felelősségtudatot, a rajtagok pedig megtanulnak egy emberként gondolkodni és cselekedni. A táborok az empátiát is erősítik a résztvevőkben, ugyanis az idei mindkét táborban volt tíz-tíz olyan fiatal, akik hátrányos szociális környezetből érkeztek (számukra

a tábor teljesen ingyenes volt), mert fontosnak tartják a szervezők, hogy olyanok számára is lehetőségeket és élményeket biztosítsanak, akiknek egyébként nem lenne részük ilyenekben, habár egész évben a csapattal dolgoztak, és megyei versenyeken is részt vettek – tette hozzá a parancsnok.

Szakmaiság és közösség

A napi program reggel hétkor kezdődött, a szíránszóra ébredő résztvevők a frissítő torna után reggeliztek, majd a délelőtti folyamán

tésük is a szervezőknek, például minden résztvevő kipróbálhatta a léggömbbel való függesztett repülést, a keddi estéken karaokét szerveztek, ahol minden raj előadhata kedvenc dalát, csütörtök esténként záróbuli volt, ezért pénteken később keltek a fiatalok, délelőtti megtanulhatták a Rákóczi-indulóra való zászlós menetelést, gyakorolhattak, ugyanis délután a szülőknek bemutatták a héten tanultakat, a tábort pedig közös bográcsozással és könnyes búcsúval zárták.

elméleti és gyakorlati programok következtek, minden nap más-más témakörben, hiszen meghívottjaik hivatásos szakemberek voltak: a megyei rohammentők, hegyimentők, katasztrófavédelmi felügyelők, így a felszerelésektől az oltástechnikáig számos témát boncolgathattak. A nagy melege való tekintettel ebéd után a Nyárádban fürödhettek egy biztonságos helyen, délután csapatépítő játékok voltak, esténként pedig tűzzel járó bemutató gyakorlatokat végeztek. Székelykeresztúrról egy szimulációs konténer hoztak, amellyel azt tanulhatták meg, hogy milyen, ha zárt térben, füsttel telt helyiségben tárgyakat vagy áldozatokat kell megkeresni és kimenteni, miközben a kommunikációra is oda kell figyelni, de megtanulhatták a porral, habbal vagy gázzal történő oltást és azt, hogy miként kell megközelíteni és oltani egy gázpalackot vagy konyhatűzést. Esténként volt egy-egy meglepe-

Nem olcsó, mégis kelendő

Az idei két táborban részt vevő 130 gyermek és ifjú a 8–18 év közötti korosztályból került ki, főként felső-nyárádmentiek (Szereda, Gálfalva, Csíkfalva, Remete és azok településeiről), de voltak néhányan Marosvásárhelyről, Szovátáról, Székelyudvarhelyről is, hárman pedig az anyaországból. A táborok iránt nagy az érdeklődés, minden évben elsőbbséget élveznek azok, akik részt vesznek a megyei versenyeken is (például idén 103 ifjú!), és csak a megmaradt helyeket foglalhatták el azok, akik már jó előre bejelentkeztek. A második héten többségben voltak azok, akik első ízben vettek részt ilyenfajta nyári táborban. A gyerekek, fiatalok nagyon szívesen vesznek részt, szívesen maradnának az eseményzárás után is, de egy ekkora tábor megszervezése hatalmas energiát és felelősséget igényel, rendszeren ki is fáradtak a szakaszvezetők és a szer-

Számos témában napok alatt rengeteget tanulhatnak a gyerekek

Fotó: NYÖTE

vezők, de senki nem teherként fogja fel ezt a munkát, habár többen a szabadidejüket vagy szabadságukat áldozták erre, vagy családjuktól, munkájuktól maradtak távol. Ezért, a fizikai korlátaikat is figyelembe véve, úgy döntöttek, hogy a következő évben csak egyetlen egyhetes tábort szervezzenek, viszont nagyobb, és már most biztosak abban, hogy arra is pillanatok alatt elfognak a helyek.

Egy ilyen tábor személyenként nem kis összegbe kerül, de a NYÖTE évente pályázatokat nyújt be erre a célra, idén a nyárádszeredai önkormányzattól 30 ezer lejt, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től 1,1 millió forint támogatást kapott, ezért jócskán le tudták csökkenteni a szülői hozzájárulások mértékét, és a résztvevők számára jóval olcsóbb volt a tábor, mint máshol, hiszen az egyesületnek nem a profitszerzés, hanem a képzés a fontos, és az, hogy a résztvevők közösségben vannak, szocializálódnak, tanulnak és szórakoznak. A programokba besegített a Nyárad Sky Ballon Egyesület is, amely a hőlégballonozást biztosította ingyen, továbbá a Sky Events a szükséges hang- és fénytechnikát adta térítésmentesen két hétre, hogy az esti tevékenységek

hangulatosak legyenek. A nyárádremetie 32 résztvevő nem kis összegű hozzájárulását a szülők helyett a helyi Stefi Regal cég (Moldován István) vállalta fel. Köszönet jár a nyárádmenti önkéntes tűzoltók munkájáért és minden szülő anyagi hozzájárulásáért, illetve a szervezőknek a megelőlegezett bizalomért, amire rá is szolgáltak, hiszen egy-egy ilyen hét után megváltozott, komolyabb, önállóbb gyerek, ifjú tér haza családjához.

Együttműködés is született

Az első héten a táborban jelen volt három anyaországi szakember is, a Békés Megyei Tűzoltó Szövetség tagjai, akik a gyakorlati oktatás oroszlánrészét vállalták, ráadásul a magyar szakszavakat is megtanították a gyerekeknek. Távozásuk előtt együttműködési megállapodást is kötöttek a NYÖTE-vel, ami lehetővé teszi az évenkénti kölcsönös küldöttségfogadást, és alig járt le a tábor, napokon belül hat szeredai ifjúsági tűzoltó máris kiutazhat Békésre szakmai képzésre. Továbbá az anyaországi fél a nem használt felszereléseit továbbadja a szeredai egyesületnek, az pedig a szükségesletek függvényében juttat belőle a többi nyárádmenti alakulathoz is.

Nagy az érdeklődés, hamar betelnek a meghirdetett helyek

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Amy Harmon
Az ismeretlen kedves

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Spața
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0

médiatér

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

MOZIZOM FILMKLUB

Magyar filmremek a legjobb minőségben az ERDÉLY TV műsorán

VASÁRNAPONKÉNT 20 ÓRÁTÓL

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Dora Optics - 0733-553-976	• Vili Kft.: tetemkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Rendőrség - 0265/202-305	• Dora Medicals - 0265/212-971	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Radiológia, echográfia - 0265/222-446	• Alkony Kft. tetemkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Dr. Jeremiás István - 0265/266-801	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• DIGI - 0365/400-401	• koszorúk - 0745-606-269
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110	• DIGI - 0365/400-404	• és halottszállítás - 0758-047-604
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Áramszolgáltató vállalat - vidék - 0265/929	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/312 436	• Delgaz Grid - 0265/200-928	- 0265/262-907
- 0265/250-120	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
- 0265/263 351	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
	- központ - 0265/208-800	
	- 08008-208-888	
	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

BETEGGONDOZÓ hölgyet keresek. Tel. 0752-023-077. (p.-l)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, tetőkészítést Lindab lemezből, meszelést, vakolást és bármilyen munkát. Tel. 0757-913-379. (23742-l)

OTTHONI gondozót keresünk idős hölgy mellé, szálláslehetőséggel. Tel. 0723-231-293. (23759-l)

MEGEMLÉKEZÉS

„Itt marad hát, ami föld volt,
bezárja a sötét sírbolt.
De a lélek eredetéhez,
visszatér bölcs teremtményéhez.”

Örök hálával és soha el nem múló szeretettel emlékezem édesanyámra,

NAGY MARGITRA
szül. Bartók

halálának 25. évfordulóján.

Amíg élünk, szép emléket szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Leánya és családja. (23757-l)

ELHALÁLOZÁS

A marosvásárhelyi születésű

IMRE SÁNDOR

90 éves korában Passauban elhunyt.

Földi maradványait augusztus 19-én, hétfőn 11 órakor helyezzük örök nyugalomra a katolikus temetőben, református szertartás szerint.

Gyászolja felesége, dr. Grauser Anna, a rokonok, barátok. (sz.-l)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy

MUZSNAY LEVENTE VICTOR
életének 87. évében csendesen megpihent.

Temetése augusztus 19-én 11 órakor lesz a maroszentgyörgyi (kórház mögötti) temetőben, református szertartás szerint.

Gyászoló hozzátartozói és élettársa, Mária. (23758-l)

„Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi,

S nyugalmadat nem zavarja senki.

Életed elszállt, mint a virágillat,

De emléked ragyog, mint a fényes csillag.”

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, dédnagymama, rokon, barát és jó szomszéd,

NAGY ROZÁLIA
szül. Barabás

2024. augusztus 15-én, 83 éves korában elhunyt.

A virrasztó augusztus 18-án 19 órától lesz a marosvásárhelyi református temető cintermében. Utolsó útjára augusztus 19-én 13 órakor kísérik a marosvásárhelyi református temetőben. Kérjük, hogy egy szál virággal búcsúzzanak. Emléke örökké a szívünkben él!

A gyászoló család. (23760-l)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Megrendülten vettünk tudomást

KELLER SÁNDOR

collégánk haláláról. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Az Aquaserv vezetősége. (-l)

Az Aquaserv munkaközössége együttérzését és őszinte részvétét fejezi ki a gyászoló családnak

KELLER SÁNDOR

collégánk elhunytá alkalmából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (-l)